

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی
ویژه دانشجویان دکتری تخصصی (شیوه آموزشی-پژوهشی) ورودی سال 1397 و پس از آن

آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (شیوه آموزشی – پژوهشی)

معاونت آموزشی دانشگاه
اداره کل تحصیلات تکمیلی

منطبق بر آیین نامه یک پارچه آموزشی دوره های تحصیلی شماره 2/43069 مورخ 1397/03/01 وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی
ویژه دانشجویان دکتری تخصصی (شیوه آموزشی-پژوهشی) ورودی سال 1397 و پس از آن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۱- مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب 1383/5/18 مجلس شورای اسلامی و در اجرای مفاد ماده 2 «سیاستها و ضوابط اجرایی حاکم بر آمایش آموزش عالی در جمهوری اسلامی ایران» (موسوم به طرح آمایش) مصوب 1394/12/18 شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیین نامه دوره های تحصیلی به شرح زیر تدوین و اجرا می گردد. برای این آئین نامه که در تاریخ 1397/03/01 به دانشگاه سطح یک و دو ابلاغ گردیده، شیوه نامه ای توسط شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه برای دوره دکتری دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل، تدوین شده است که تحت عنوان آئین نامه آموزشی دوره دکتری دانشگاه از آن یاد خواهد شد. در این آئین نامه تمامی ماده ها و تبصره هایی که با علامت (*) مشخص شده اند، مربوط به مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل و مابقی برگرفته از آیین نامه مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (شماره 2/43069 مورخ 1397/03/01) هستند.

۲- تعاریف

- **وزارت:** منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
- **دانشگاه:** منظور دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل است.
- **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره تحصیلی بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
- **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و مشغول به تحصیل است.
- **دانش آموخته:** فردی است که یکی از رشته های دوره های تحصیلی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوطه را دریافت کرده است.
- **حضور:** شیوه ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیتهای آموزشی دانشگاه شرکت می کند.
- **شهریه پرداز:** منظور آموزش دانشجو در یک دوره تحصیلی، به ازای پرداخت هزینه ها است.
- **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل 16 هفته آموزش و 2 هفته امتحانات پایانی است.
- **برنامه درسی:** مجموعه به هم پیوسته ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب مراجع قانونی است.
- **واحد درسی:** میزان درسی است که مفاد آن برای هر واحد نظری 16 ساعت، عملی یا آزمایشگاهی 32 ساعت، کارگاهی یا عملیات میدانی (بازدید عملی) 48 ساعت، کارورزی یا کار در عرصه 64 ساعت و کارآموزی، بسته به رشته و گرایش، از 120 تا 320 ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی یا دوره تابستانی و طبق برنامه درسی مصوب اجرا می شود.
- **درس جبرانی:** درسی است که به تایید گروه آموزشی، گذراندن آن برای رفع کمبود دانش یا مهارت دانشجو، در آغاز دوره تحصیلی، ضروری تشخیص داده می شود.
- **مشروطی:** وضعیت تحصیلی است که دانشجو در یک نیمسال، بر حسب مقررات هر دوره تحصیلی، معدل کمتر از حد نصاب تعیین شده در آن دوره را کسب کرده باشد.
- **رشته تحصیلی:** یکی شعبه فرعی از شاخه های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می انجامد.

- **گرایش تحصیلی:** به شعبه‌ای از یک رشته تحصیلی که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از 70 درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
- **کارشناسی ارشد:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی آغاز می‌شود و شامل 28 تا 32 واحد درسی است.
- **دکتری تخصصی:** دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل 36 واحد درسی است.
- **گروه آموزشی:** بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی با تخصص مشترک در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
- **شورای آموزشی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
- **شورای تحصیلات تکمیلی:** یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجویان تحصیلات تکمیلی در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌شود.
- **شیوه آموزشی - پژوهشی:** شیوه‌ای تحصیلی در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به پایان‌نامه و یا رساله می‌شود.
- **ارزیابی جامع:** بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.
- **پایان‌نامه:** مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره کارشناسی ارشد و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی و با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی تدوین می‌شود.
- **رساله:** مستند علمی است که در فرآیند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.
- **پارسی تقاضا محور:** پایان‌نامه یا رساله‌هایی که با اعتبار پژوهشی، از جانب سازمان تأمین‌کننده اعتبار پژوهشی، برای پاسخ به یک درخواست و یا برآورده کردن یک نیاز تهیه می‌شوند.
- **استاد راهنما:** یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام پایان‌نامه یا رساله بر عهده دارد.
- **استاد مشاور:** یکی از اعضای هیئت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام پروژه، پایان‌نامه و یا رساله بر عهده دارد.
- **تیم راهنمایی:** کلیه اعضای هیأت علمی یا افراد صاحب صلاحیتی که به عنوان استاد (استادان) راهنما و مشاور (مشاوران) مسئولیت راهنمایی یا مشاوره دانشجو را در انجام رساله یا پایان‌نامه بر عهده دارد.
- **هیأت داوران:** اعضای هیئت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی پایان‌نامه و یا رساله دانشجو در دوره کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.

۳- هدف

ماده 1 : هدف از تدوین این آیین نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه های آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی کشور به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی، و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره گیری بهینه از ظرفیت های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره دکتری است.

۴- شرایط ورود به دانشگاه

ماده 2 : شرایط ورود به دانشگاه، شایستگی های عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت می باشد.

تبصره 1* : شرایط عمومی و اختصاصی ورود به دوره دکتری تخصصی عبارتند از:

- دارا بودن مدرک رسمی پایان دوره ی کارشناسی ارشد اعم از پیوسته یا دکتری حرفه ای مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی،
- داشتن صلاحیت علمی ورود به مؤسسه برابر ضوابط معین،
- داشتن صلاحیت عمومی ورود به مؤسسه برابر ضوابط معین،
- احراز توانایی در زبان خارجی،

تبصره 2* : پذیرش دانشجوی مشمول مقررات استعداد های درخشان طبق مصوبات شورای هدایت استعداد های درخشان وزارت و پذیرش داوطلبان خارجی طبق مصوبات مراجع ذیربط انجام می شود.

تبصره 3* : دانشجوی دوره دکتری تخصصی مؤسسه خارج از کشور می تواند طبق آیین نامه انتقال دانشجویان خارج به داخل، مصوب وزارت و نیز مصوبات داخلی به دانشگاه منتقل شود.

تبصره 4* : احراز حد نصاب لازم در آزمون زبان خارجی مطابق جدول زیر می باشد و چنانچه در بدو ورود دانشجوی، گواهی نمره زبان وی، اعتبار لازم را داشته باشد، قابل قبول خواهد بود. دانشجوی این دوره می تواند شرط زبان خارجی را طی دوره تحصیل و حداکثر تا قبل از آزمون جامع احراز نماید:

MSRT	TOLIMO	TOEFL IBT	TOEFL Paper based	TOEFL Computer based	IELTS
50	490	57	490	160	5

۵- نظام آموزشی

ماده 3 : آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام واحدی است

ماده 4 : دانشگاه موظف است برای دوره ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است، دانشجوی بپذیرد و فقط برنامه های آموزشی و درسی که بر اساس ضوابط ابلاغی وزارت تدوین گردیده است را اجرا نماید.

ماده 5 : آموزش رایگان برای هر دانشجو، در هر دوره تحصیلی صرفاً یکبار امکان پذیر است.
تبصره *: تحصیل در دوره دکتری تخصصی به صورت تمام وقت بوده و دانشجو متعهد و ملزم به حضور تمام وقت در دانشگاه می باشد.

ماده 6 : حضور دانشجو در تمام جلسات کلاس درس دوره های تحصیلی حضوری الزامی است.
تبصره 1 : اگر دانشجو در درسی بیش از $\frac{3}{16}$ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس، غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد. در صورتی که به تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، غیبت موجه تشخیص داده شود، آن درس، از مجموع درس های آن نیمسال حذف می شود.

ماده 7 : پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط عضو هیئت علمی یا مدرس همان درس و بر اساس حضور، شرکت در فعالیت های کلاسی و نتایج امتحانات ارزشیابی می شود.
تبصره 1 : برگزاری آزمون کتبی برای درس های نظری الزامی است.

ماده 8 : سقف مجاز تحصیل در هر دوره محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب می شود.
تبصره 1 : ادامه تحصیل دانشجوی مشروط "در سنوات مجاز"، منوط به تأیید مراجع قانونی دانشگاه است.

۶- مواد اختصاصی

ماده 9 : مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل 6 و حداکثر 8 نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.

تبصره 1 : در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود، دانشگاه اختیار دارد مدت تحصیل وی را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد.

تبصره 2 : تحصیل هم زمان دانشجوی این دوره در همان دوره یا سایر دوره های تحصیلی ممنوع است.
تبصره 3 * : برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت ارائه گزارش پیشرفت کار نیمسال هشتم و نهم توسط دانشجو و تأیید آن مطابق ضوابط این آیین نامه، ادامه تحصیل در نیمسال نهم بصورت رایگان و نیمسال دهم منوط به پرداخت شهریه می باشد که طبق تعرفه های هیات امنای تعیین و طبق شیوه نامه مصوب دانشگاه دریافت می شود. چنانچه دانشجو در این مدت دانش آموخته نشود، بنا به درخواست دانشجو پرونده وی برای تصمیم گیری به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع می شود. کمیسیون نیز بر حسب مورد با بررسی فرم اعلام نظر استاد راهنما، وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با فعالیت های کمی و کیفی و علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم گیری خواهد کرد. بر این اساس، مدت مذکور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب می شود.

تبصره 4 * : دانشجو می تواند با احتساب سنوات تحصیل، حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال (حذف همه دروس نیمسال) استفاده کند و مدت مذکور جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود. بررسی سایر مصادیق مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات، مانند مرخصی زایمان، مرخصی پزشکی (با ارائه مدارک کافی و دال بر بیماری حاد و مزمن) در صورت تأیید پزشک معتمد دانشگاه، ماموریت شغلی همسر یا والدین، در اختیار دانشگاه است. درخواست مرخصی باید قبل از شروع ثبت نام در هر نیمسال تحصیلی به دانشکده تسلیم شود و سپس نظر دانشکده به دانشگاه ارائه تا موافقت آن اخذ گردد.

در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت دانشکده و یا دانشگاه، برای یک نیمسال ترک تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود. همچنین در اولین نیمسال ورودی به دانشجو مرخصی داده نمی‌شود و موارد خاص در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل بررسی است.

تبصره 5 *: طول مدت مجاز مرحله‌ی آموزشی با احتساب آزمون جامع؛ 3 تا حداکثر 5 نیمسال تحصیلی (بدون احتساب افزایش سنوات مربوط به دروس جبرانی) است. چنانچه دانشجو نتواند مرحله‌ی آموزشی را در این مدت به پایان برساند، از ادامه‌ی تحصیل محروم خواهد شد. در هر صورت دانشجو باید بتواند تا پایان نیمسال ششم از پیشنهادیه خود دفاع نماید؛ در غیر اینصورت از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

ماده 10: تعداد واحدهای درسی دوره دکتری تخصصی 36 واحد است که از این تعداد، 12 تا 18 واحد آموزشی و 18 تا 24 واحد پژوهشی است که در برنامه درسی هر رشته تحصیلی لحاظ می‌شود.

تبصره 1 *: هر نیمسال تحصیلی شامل هجده هفته؛ شانزده هفته آموزش و دو هفته ارزشیابی پایان نیمسال است.

تبصره 2 *: انتخاب واحدهای درسی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت‌های پژوهشی و با نظر استاد راهنما صورت می‌پذیرد.

تبصره 3 *: دانشجو در هر نیمسال تحصیلی لازم است، حداقل 6 واحد و حداکثر 10 واحد درسی را انتخاب کند.

تبصره 4 *: دروس 3 واحدی باید حداقل در دو نوبت و ترجیحاً در دو روز غیرمتوالی در هفته ارائه گردند.

تبصره 5 *: ثبت نام دانشجو طبق تقویم دانشگاه انجام می‌شود. چنانچه دانشجو نسبت به ثبت نام اقدام ننماید، به منزله‌ی انصراف از تحصیل می‌باشد. همچنین دانشجو موظف است پس از اخذ واحد رساله، تا زمان دفاع از آن، هر نیمسال نسبت به تمدید ثبت واحد خود اقدام نماید. دانشجوی ثبت نام نشده، چنانچه پس از زمان حذف و اضافه و تا قبل از شروع امتحانات پایانی همان نیمسال تحصیلی درخواست ثبت نام با تاخیر و بازگشت به تحصیل را ارائه دهد و مورد تایید دانشگاه نیز قرار گیرد، مشروط بر پرداخت هزینه ثبت نام (مطابق مصوبه هیات امناء دانشگاه)، می‌تواند اقدام به ثبت نام نماید. همچنین چنانچه از دروس آموزشی برای وی باقی مانده باشد، ثبت نام با تاخیر وی مشروط بر این است که بیش از 3/16 غیبت کلاسی نداشته باشد.

ماده 11: نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا 20 محاسبه می‌شود. حداقل نمره قبولی در هر درس 14 و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی 16 است.

تبصره 1 *: برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل 16 از تمام دروس دوره الزامی است. در غیر اینصورت دانشجو موظف است با نظر استاد راهنما و تایید گروه و فقط در یک نیمسال تحصیلی دروسی را که در آن نمره بین 14 تا 16 را کسب نموده است، برای ترمیم میانگین کل اخذ کند و با حداقل نمره مورد نیاز با موفقیت بگذراند؛ در غیر این صورت از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره 2 *: محاسبه‌ی میانگین کل نمرات دانشجو صرفاً براساس آخرین نمره‌ی قبولی وی انجام می‌شود.

تبصره 3 *: ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس از سوی مدرس (یا مدرسان) آن درس و براساس حضور و فعالیت در کلاس، انجام تکالیف و نتایج آزمون کتبی مرحله‌ای و پایانی برای دروس نظری و نظری- عملی در هر نیمسال تحصیلی صورت می‌پذیرد و بر مبنای عددی از صفر تا بیست تعیین می‌شود.

تبصره 4 *: چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی، در یک درس بیش از سه شانزدهم از کلاس‌های یک درس یا در جلسه‌ی امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند، این غیبت غیرموجه تلقی شده و نمره صفر درج می‌گردد. حذف نمره صفر با درخواست دانشجو در کارگروه تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل بررسی است. در این صورت، رعایت حداقل شش واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره 5 *: دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را شخصاً و به صورت کتبی به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه تسلیم کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد. در غیر این صورت، پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود. تصمیم‌گیری برای بازگشت به تحصیل دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، بر عهده دانشگاه است، مشروط بر رعایت ضوابط نظام وظیفه و مقررات آموزشی و نیز سنوات تحصیلی مجاز متقاضی. همچنین دانشجوی انصرافی یا اخراج از تحصیل (سنوات بیش از حد مجاز، عدم کسب معدل کل حداقل 16) موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید. دانشجوی منصرف از تحصیل و یا اخراج از تحصیل می‌تواند در صورت تسویه حساب کامل با دانشگاه، مجدداً در آزمون شرکت نماید. به دانشجوی دکتری تخصصی که به هر دلیل از تحصیل باز می‌ماند، فقط یک گواهی با محتوای دروس گذرانده شده همراه با نمرات به دانشجو اعطاء می‌شود. (مشروط به رعایت مقررات آموزشی)

تبصره 6 *: حداقل نمره‌ی قبولی در ارزیابی جامع 16 است. در صورت عدم کسب آن، دانشجو مجاز است که صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب مجدد حدنصاب و بنا به درخواست دانشجو، موضوع برای تصمیم‌گیری در خصوص امکان شرکت مجدد در ارزیابی جامع به کمیسیون موارد خاص دانشگاه ارجاع می‌شود. نحوه‌ی اجرای ارزیابی جامع که به منظور ارزیابی توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو انجام می‌شود، در پیوست 1 آورده شده است.

ماده 12: «تغییر رشته» یا «انتقال» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در همان دانشگاه یا سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده 13: تصویب طرح پیشنهادی رساله در گروه آموزشی پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره 1: رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب موضوع و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله را شورای آموزشی دانشگاه تصویب می‌کند.

تبصره 2 *: ضوابط و مقررات دفاع و تصویب طرح پیشنهادی رساله در پیوست 2 آورده شده است.

ماده 14: دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنما به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیأت علمی دارای شرایط دانشگاه محل تحصیل و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تأیید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی از میان اعضای هیأت علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط، امکان‌پذیر است. با آن دسته از دانشجویانی که با استفاده از شیوه نامه پذیرش دانشجو به روش استادمحوری پذیرفته شده اند مطابق شیوه نامه مربوط رفتار خواهد شد.

تبصره 1 *: داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی و راهنمایی حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد که با موفقیت از رساله خود دفاع کرده باشند برای استاد راهنما با مرتبه استادیاری ضروری است.

تبصره 2 *: استاد راهنمای دوم خارج از دانشگاه که عضو هیأت علمی دانشگاه‌های دولتی باشد، به جای داشتن شرط حداقل 3 سال سابقه تدریس، می‌تواند مجری حداقل دو طرح پژوهشی خاتمه‌یافته (با مبلغ اجرای هر طرح حداقل 1,000,000,000 ریال که به تأیید معاونت پژوهشی دانشگاه رسیده) باشد.

تبصره 3 *: استاد راهنمای دوم می‌تواند از میان اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های خارج از کشور با مرتبه استادیاری و یا بالاتر انتخاب گردد.

تبصره 4 *: انتخاب استاد/استادان مشاور خارج از دانشگاه، به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی، از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان حرفه‌ای مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو امکان‌پذیر است. استاد مشاور باید دارای مدرک دکتری یا حداقل مرتبه‌ی استادیاری مرتبط با موضوع و اهداف رساله باشد. در خصوص اعضاء غیر هیأت علمی که از متخصصان و صاحب نظران حرفه‌ای می‌باشند، موضوع باید در گروه آموزشی و شورای دانشکده مورد بررسی و تأیید قرار گیرد.

تبصره 5 *: دانشجو مجاز است پس از دفاع موفقیت‌آمیز از موضوع رساله و در مدت مجاز تحصیل، برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از مؤسسه‌های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

ماده 15: دانشجو پس از تدوین رساله و مشروط بر تأیید استاد/استادان راهنما از حداقل کفایت دستاوردهای علمی (چاپ یک مقاله علمی-پژوهشی معتبر و مستخرج از رساله و یا ثبت پتنت خارجی)؛ مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره 1: محدوده شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی در پیوست 3 آمده است.

تبصره 2 *: دانشجو پس از درخواست کتبی با تصویب شورای گروه آموزشی و برگزاری جلسه پیش‌دفاع با حضور داوران داخلی و اظهار نظر کتبی داور خارج از دانشگاه، مبنی بر برگزاری جلسه دفاع، مجاز است در حضور هیأت داوران از رساله‌ی خود دفاع کند.

تبصره 3 *: تعیین داوران در شورای گروه آموزشی انجام می‌پذیرد و هیأت داوران متشکل از تعداد سه عضو هیأت علمی (علاوه بر استادان راهنما و مشاور) با حداقل مرتبه‌ی استادیاری و دوسال سابقه تدریس می‌باشد. یک عضو از هیأت داوران از گروه آموزشی، داور دیگر از اساتید خارج از دانشگاه (با شرط مرتبه حداقل دانشیاری) و داور سوم می‌تواند از گروه آموزشی مربوطه و یا از متخصصان حرفه‌ای - دارای مدرک دکتری تخصصی از دانشگاه دولتی یا دانشگاه‌های خارج از کشور مورد تأیید وزارت علوم- انتخاب شود. همچنین جلسه دفاع با حضور حداقل استاد/استادان راهنما و هر سه داور رسمیت می‌یابد. انتخاب داور بازنشسته با ارائه دلایل قابل قبول و تأیید و تصویب گروه آموزشی بلامانع است.

تبصره 4 *: نماینده شورای تحصیلات تکمیلی، یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده غیر از استاد (استادان) راهنما و یا مشاور (مشاوران) و بدون حق رأی بوده و با حکم رسمی معاون آموزشی دانشکده انتخاب می‌شود و مسئولیت اداره‌ی جلسه‌ی دفاع نهایی با وی می‌باشد.

تبصره 5 *: توصیه می‌گردد، ترکیب هیأت داوران جلسه دفاع از پیشنهادیه رساله و دفاع نهایی یکسان باشند.

تبصره 6*: شرایط مقاله مستخرج از رساله، برگزاری جلسه پیش دفاع، همچنین سایر شرایط دفاعیه در پیوست 3 آورده شده است.

ماده 16: نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:

- عالی (نمره از 19 تا 20)
- خیلی خوب (نمره از 18 تا 18/99)
- قبول با درجه خوب (نمره از 16 تا 17/99)
- مردود (نمره کمتر از 16).

تبصره 1: چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیئت داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیئت داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره 2: دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی، با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

ماده 17: ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل 16 و موفقیت در دفاع از رساله است.

تبصره 1: تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

ماده 18: چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و مانند اینها) شود و تخلف او از سوی دانشگاه تأیید گردد، از ادامه تحصیل محروم و اخراج می‌شود.

تبصره 1: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی دانشگاه، منجر به ابطال مدرک تحصیلی صادر شده خواهد شد.

تبصره 2*: چنانچه گزارش همانندجویی دانشجو تا 30 درصد باشد فرایند دفاع بلامانع می‌باشد. همانندجویی بالای 30 درصد در جلسه‌ای با حضور هیأتی متشکل از مدیر گروه مربوطه، معاون آموزشی و داوران دفاع مطرح و مورد تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد. این هیأت می‌تواند در خصوص اعطای فرصت اصلاح به دانشجو و یا ارجاع موضوع به کمیته تخلفات پژوهشی تصمیم‌گیری نماید.

تبصره 3*: مرجع تشخیص تخلف علمی، کمیته تخلفات پژوهشی دانشگاه می‌باشد.

ماده 19: مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه و پاسخگویی قانونی به آن بر عهده دانشگاه است.

این آیین‌نامه در 19 ماده، 43 تبصره و سه پیوست با توجه به آیین‌نامه آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (شماره 2/43069 مورخ 1397/03/01) در تاریخ 1399/07/13 به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسید و برای دانشجویان دکتری ورودی 97 و پس از آن، لازم‌الاجرا می‌باشد. بندهایی از آیین‌نامه که قابل تعمیم به دانشجویان ورودی‌های قبل باشد، پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل اجرا می‌باشد.

پیوست 1*: آزمون جامع و ضوابط آن

مرحله‌ی آموزشی با قبولی دانشجو در آزمون جامع به اتمام می‌رسد. هدف از برگزاری آزمون جامع عبارت است از:

- احراز قابلیت‌های آموزشی و پژوهشی دانشجو
- توانایی مواجهه با مسائل و برخورداری از روحیه‌ی علمی
- برخورداری از قوه‌ی ابتکار و توانمندی‌های پژوهشی

1. دانشجویانی که دروس مرحله‌ی آموزشی را با موفقیت به اتمام رسانده باشند و میانگین کل آنان کمتر از 16 نباشد، پس از کسب مجوز از تحصیلات تکمیلی دانشگاه، باید در اولین آزمون جامع که به صورت کتبی و شفاهی برگزار می‌شود، شرکت نمایند.

2. دانشجو برای شرکت در آزمون جامع، تقاضای خود را مطرح و با تأیید استاد راهنما، در صورت دارا بودن شرایط می‌تواند در آزمون که زمان آن از طرف شورای تحصیلات تکمیلی تعیین می‌گردد شرکت نماید.

3. اسامی متقاضیان شرکت در آزمون جامع توسط دانشکده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه منعکس شده و پس از ارائه‌ی نمره قبولی آزمون زبان خارجی و تأیید صلاحیت شرکت آنان در آزمون جامع، مجوز شرکت در آزمون توسط تحصیلات تکمیلی دانشگاه صادر می‌گردد.

4. شرکت دانشجو در آزمون کتبی الزامی است و با شرط موفقیت در آزمون کتبی-با میانگین حداقل 16- می‌تواند مجوز شرکت در امتحان شفاهی را کسب نماید.

تبصره 1: در صورت کسب شرط زیر، دانشجو می‌تواند از شرکت در آزمون کتبی معاف شود:

- معدل آموزشی دوره دکتری، بالای 18 بوده (مشروط بر اتمام دروس در دو نیمسال) و کمترین میزان معدل قابل قبول دوره‌های کارشناسی ارشد (بدون احتساب پایان‌نامه) و کارشناسی دانشجو بر اساس جدول ترازبندی (بند 10 پیوست) تعیین خواهدگردید.

تبصره 2: در شرایطی که رشته تحصیلی حداقل یکی از مقاطع قبلی دانشجو متفاوت باشد شرکت دانشجو در امتحان کتبی الزامی است.

تبصره 3: در شرایطی که دانشگاه محل فراغت از تحصیل حداقل یکی از مقاطع تحصیلی قبلی دانشجو، از دانشگاه‌های آزاد اسلامی و یا موسسات غیر انتفاعی باشد، شرکت دانشجو در آزمون کتبی الزامی است.

تبصره 4: نمره قبولی آزمون کتبی برای دو نیم سال اعتبار دارد.

تبصره 5: نتیجه آزمون کتبی، باید حداکثر پس از دو هفته توسط نماینده حوزه معاونت آموزشی دانشگاه به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و سپس دانشجویان با شرایط قبولی در این آزمون برای شرکت در آزمون شفاهی به دانشکده معرفی می‌گردند.

• ترکیب مواد امتحانی برای آزمون کتبی هر دانشجو، به قرار زیر می‌باشد:

یک بسته متشکل از دو درس نظری از دروس اصلی یا تخصصی الزامی دوره کارشناسی و دو درس از دروس تحصیلات تکمیلی.

تبصره 1: عناوین دروس دوره کارشناسی آزمون جامع با پیشنهاد گروه آموزشی و تصویب شورای دانشکده تعیین می‌گردد.

تبصره 2: مشخصات دروس تحصیلات تکمیلی در شورای گروه آموزشی تعیین می‌گردد. گروه آموزشی مجموعه‌ای مشتمل بر حداکثر 5 درس از دروس تحصیلات تکمیلی را برای دانشجویان هم رشته (منظور از دانشجویان هم رشته، تمام دانشجویانی می‌باشد که با یک عنوان رشته-گرایش از طریق آزمون معرفی شده‌اند) و هم‌ورودی انتخاب نموده و دروس تحصیلات تکمیلی انتخابی دانشجویان از این مجموعه و با تایید استاد راهنما خواهد بود.

تبصره 3: در مواردی که تنوع گرایش‌های موجود در مقطع کارشناسی ارشد مانع از تعیین فقط یک بسته 5 تایی برای امتحان جامع بوده و نیاز به بیش از یک بسته 5 تایی از دروس باشد، موضوع در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده بررسی و تصمیم‌گیری می‌گردد.

تبصره 4: در مجموعه دروس انتخابی دانشجویان از دروس تحصیلات تکمیلی، حداکثر یک درس می‌تواند از جانب استاد راهنمای وی طرح سؤال گردد.

تبصره 5: حداکثر زمان آزمون برای هر درس، دو ساعت تعیین گردد.

6. آزمون جامع دو بار در سال؛ در اردیبهشت و آبان ماه برگزار می‌گردد.

7. آزمون شفاهی شامل مصاحبه درباره‌ی محتوای دروس دوره آموزشی و به منظور تعیین قدرت بیان و تحلیل مباحث علمی است که توسط هیأتی مرکب از 5 نفر به شرح زیر برگزار می‌شود:

1- اساتید راهنما.

2- سه عضو هیأت علمی، دارای حداقل مرتبه‌ی استادیاری با دو سال سابقه‌ی تدریس یا تحقیق در مقاطع تحصیلات تکمیلی با نظر شورای گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده.

3- یک عضو هیأت علمی دانشکده با حداقل مرتبه استادیاری با معرفی معاون آموزشی و یا مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان نماینده حوزه‌ی معاونت آموزشی دانشگاه بدون حق رای.

8. نتایج آزمون شفاهی جامع، باید حداکثر روز بعد از آزمون توسط نماینده حوزه معاونت آموزشی دانشگاه به اداره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال و نهایتاً در مدت یک هفته، قبولی یا عدم قبولی دانشجویان در آزمون جامع اعلام می‌گردد. ارزش آزمون‌های کتبی و شفاهی جامع به ترتیب 70 و 30 درصد نمره‌ی نهایی است و میانگین کل نمرات آزمون جامع (کتبی و شفاهی) نباید کمتر از 16 باشد.

تبصره 1: برای دانشجویانی که بر طبق بند 4 و تبصره‌های آن از شرکت در آزمون کتبی معاف می‌گردند، کسب نمره 16 از آزمون شفاهی الزامی است.

9. در صورت عدم موفقیت دانشجویان در اولین آزمون جامع (کتبی یا شفاهی)، وی مجاز است تنها یک بار دیگر و در اولین آزمون بعدی، نتیجه قبولی در آزمون را کسب نماید. به هر حال، در مرحله‌ی آموزشی سقف حداکثر 5 نیمسال تحصیلی باید رعایت شود و دانشجویان تا پایان نیمسال پنجم باید آزمون جامع را با موفقیت بگذرانند.

تبصره: در صورتی که دانشجویان بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیر قابل پیش‌بینی، در حداکثر مدت مجاز موفق به گذراندن آزمون جامع نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجویان و تایید شورای گروه آموزشی و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بر حسب مورد با حضور استاد راهنما، وضعیت دانشجویان را بررسی و متناسب با فعالیت‌های کمی و کیفی و علمی دانشجویان، در مورد مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم‌گیری خواهد کرد.

10. دانشجو برای معاف شدن از شرکت در آزمون کتبی جامع، باید علاوه بر کسب میانگین کل حداقل 18 از دوره آموزشی دکتری، حداقل میانگین کل را از دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد - با توجه به تراز دانشگاه‌ها و مطابق با جدول زیر - کسب نموده‌باشد:

امتیاز دانشگاه‌ها - بر اساس جدول ترازبندی مورد تایید دانشگاه -	حداقل میانگین کل قابل قبول از دوره کارشناسی	حداقل میانگین کل (بدون احتساب پایان نامه) قابل قبول از دوره کارشناسی ارشد
4	15	16
3	16	17
2/5	16/5	17/5
2	17	18
1/5	17/5	18/5
1	18	19

پیوست 2*: ضوابط و مقررات تصویب پیشنهادیه رساله و فعالیت‌های دوره پژوهشی

1. دانشجو موظف است تا پایان نیم سال اول با هماهنگی استاد راهنما، موضوع کلی رساله خود را تعیین و فعالیت‌های مربوط به پیشنهادیه رساله‌ی خود را آغاز نماید و از نیمسال سوم و تا حداکثر در طول یک نیمسال تحصیلی پس از قبولی در آزمون جامع، پیشنهادیه رساله خود را به تایید گروه آموزشی برساند. پیشنهادیه رساله، پس از تصویب در شورای گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، رسمیت یافته و قابل اجرا است.
2. تصویب پیشنهادیه رساله پس از صدور مجوز دفاع توسط شورای گروه آموزشی، با برگزاری جلسه دفاع از پیشنهادیه رساله در حضور داوران و آنگاه تصویب در شورای آموزشی گروه و تحصیلات تکمیلی دانشکده انجام می‌پذیرد. داوران پیشنهادیه توسط شورای آموزشی گروه تعیین می‌گردد. شرایط تعیین داوران عیناً مشابه شرایط دفاع نهایی از رساله -تبصره 3 ماده 15 می‌باشد.
تبصره 1: پیشنهادیه رساله حداقل سه هفته قبل از برگزاری جلسه دفاع می‌بایست برای داوران مربوط ارسال گردد.
تبصره 2: چنانچه در جلسه دفاع از پیشنهادیه رساله، تصحیحاتی برای دانشجو تعیین گردد، دانشجو موظف است حداکثر در مدت دو ماه، نسبت به انجام تصحیحات مورد نظر هیأت داوران اقدام نماید و در صورت تأخیر بیش از این مدت، دانشجو مجبور به دفاع مجدد از پیشنهادیه رساله در حضور داوران داخلی می‌باشد.
تبصره 3: هر گونه تغییر در ترکیب تیم راهنمایی رساله (شامل استادان راهنما و مشاور) حداقل شش ماه قبل از زمان دفاع نهایی رساله، باید به تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد، مشروط بر آنکه تغییر در ترکیب تیم راهنمایی، تغییری در وضعیت حق التدریس افراد قبلی ایجاد نکند. موارد خاص با تایید شورای گروه آموزشی و دانشکده، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل بررسی است.
- تبصره 4: تغییر استاد راهنمای دانشجویانی که با استفاده از شیوه نامه پذیرش دانشجو به روش استادمحوری پذیرفته شده اند، مطابق شیوه نامه مربوط انجام خواهد شد. بدیهی است پس از انجام تشریفات قانونی مندرج در این شیوه نامه و دریافت تایید از مراکز مطرح در شیوه نامه، تغییر استاد راهنما قابل انجام می‌باشد.
3. تمام فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشجو در مرحله پژوهشی و تدوین رساله، باید با هدایت و نظارت استاد راهنما انجام گیرد. دانشجو موظف است در هر زمانی که استاد راهنما تعیین می‌کند، نتیجه‌ی تحقیقات خود را به وی گزارش دهد.
4. دانشجو در مرحله پژوهشی موظف است در هر نیم سال تحصیلی، حداقل یک گزارش از پیشرفت کار خود را تحویل استاد راهنما دهد و در سامانه آموزشی ثبت نماید. این گزارش پس از تایید استاد راهنما و مدیر گروه قابل استناد می‌باشد.
تبصره 1: دانشکده موظف است وضعیت پیشرفت کار دانشجو در هر نیمسال را جهت درج در پرونده دانشجو به دانشگاه اعلام نماید.
تبصره 2: چنانچه پیشرفت کار دانشجو تا پایان سال چهارم تحصیلی کمتر از 50% (متوسط) باشد، تمدید سنوات اضافی موضوع تبصره 3 ماده 9، منتفی و برای دانشجو حکم اخراج صادر می‌گردد.
5. دانشجو در مرحله پژوهشی موظف است حداقل دو سمینار عمومی با حضور داوران داخلی رساله و نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده از پیشرفت کار خود ارائه دهد.
- تبصره 1: ارائه سمینار اول بین 2 ماه تا حداکثر یک سال پس از تصویب موضوع رساله و سمینار دوم با 6 ماه تا حداکثر یک سال فاصله از سمینار اول برگزار می‌گردد. در هر صورت شروع فرایند دفاع نهایی پس از سمینار دوم امکان‌پذیر است. تاریخ

ارائه سمینارها ترجیحاً ماه‌های آذر و تیر هر سال بوده و حداقل یک هفته پیش از سمینار، دانشجو موظف به اعلام عمومی می‌باشد. دانشجو موظف است حداقل یک هفته قبل از تاریخ سمینار خود، فایل حاوی چکیده مبسوط سمینار خود را به داوران تحویل نماید.

تبصره 2: چنانچه دانشجو بخواهد در سال چهارم تحصیل خود از رساله دفاع نماید ارائه سمینار عمومی دوم منتفی می‌باشد.

تبصره 3: چنانچه وضعیت دانشجو در سمینار اول توسط داوران و استاد (استادان) راهنما غیرقابل قبول ارزیابی گردد، تا سمینار بعدی به دانشجو فرصت داده می‌شود تا وضعیت خود را اصلاح نماید. اگر دانشجو پس از سمینار دوم نتواند نظر هیأت داوران و استاد (استادان) راهنما را جلب نماید، از ادامه تحصیل محروم می‌گردد.

6. در صورتیکه دانشجو طی 5 سال موفق به دفاع از رساله خود نگردد، جهت تمدید سنوات تحصیلی برای هر یک از نیمسال‌های یازدهم، سیزدهم و ... دانشجو موظف به ارائه سمینار عمومی با حضور استاد (استادان)، داوران داخلی و نماینده تحصیلات تکمیلی می‌باشد. زمان ارائه این سمینارها، که علاوه بر دو سمینار موضوع بند 5 پیوست حاضر می‌باشد، در ماه‌های آذر یا تیر و منطبق بر اتمام سال پنجم، ششم ... تحصیلی دانشجو می‌باشد.

تبصره 1: برای تمدید نیمسال نهم تحصیلی، مطابق تبصره 2 بند 4، حداقل پیشرفت کار دانشجو در سمینار دوم باید 50 درصد (متوسط) باشد. تمدید سنوات نیمسال یازدهم منوط به پیشرفت کار حداقل 75 درصد (خوب)، (بر اساس سمینار سوم) و ارسال حداقل یک مقاله مستخرج از رساله به مجله معتبر و تمدید نیمسال سیزدهم منوط به ارسال مقاله دوم به ژورنال معتبر می‌باشد. تمدید سنوات نیمسال‌های دوازده، چهارده و ... با تایید استاد راهنما امکان پذیر می‌باشد. در هر حال تعیین درصد پیشرفت کار دانشجو باید مطابق جدول زیر صورت گیرد:

نحوه تخصیص درصد پیشرفت کار	نظر استاد	پذیرش مقاله اول	پذیرش مقاله دوم	تدوین رساله
درصد	تا 75%	10% اضافه بر نظر استاد	5% اضافه بر نظر استاد	10%

* - مقاله ISI دارای $IF > MIF$ به صورت یکجا 15% اضافه تخصیص می‌یابد.

بدیهی است دانشجو جهت ثبت نام برای نیمسال دهم و بعد از آن مطابق مصوبات هیات امنای شهریه پرداخت نماید. همچنین همپوشانی دو مقاله دانشجو در تمام موارد اعم از مقدمه و محتوا نباید بیشتر از 50 درصد باشد.

تبصره 2: تمدید سنوات دانشجو از نیمسال یازدهم و بعد از آن بعهد کمیسیون موارد خاص دانشگاه می‌باشد.

پیوست 3*: ضوابط دفاع نهایی از رساله دکتری

دانشجو پس از احراز شرایط زیر می تواند از رساله خود دفاع نماید:

1. مقاله علمی پژوهشی مستخرج از رساله باید در مجلات نمایه شده معتبر (ISI) و Impact Factor بالاتر از MIF باشد در غیر این صورت دانشجو می بایست حداقل دو مقاله که یکی نمایه شده ISI (دارای IF) و دیگری علمی-پژوهشی داخلی و یا Scopus بدون پرداخت هزینه معتبر باشد مقالات می بایست چاپ شده یا پذیرش شده باشند.

تبصره 1: مقالات مستخرج از رساله ای که برای دفاع نهایی دانشجو استفاده می شود نباید در مجلاتی که سردبیر یا مدیر اجرایی آن از اعضای تیم راهنمایی رساله هستند، چاپ شده باشد. همچنین مقالات چاپ شده در مجلات داخلی دانشگاه به تنهایی برای دفاع کافی نمی باشد. بعبارت دیگر دانشجو می تواند فقط یک مقاله از دو مقاله مقالات چاپ شده در مجلات داخلی دانشگاه را برای دفاع استفاده نماید..

تبصره 2: مقالات منتشره در مجلاتی تحت عنوان "open access" که با دریافت وجوه به عنوان هزینه پردازش مقالات (Article processing fee) مقالات را چاپ می نمایند برای احراز صلاحیت دفاع از رساله دکتری قابل پذیرش نبوده و همه دانشجویان دکتری باید مقالات خود را به صورت معمول و در مجلات معتبر خارجی بدون هزینه، چاپ نمایند.

2. ثبت اختراع داخلی که به تأیید سازمان پژوهش های علمی و صنعتی رسیده باشد و مستخرج از رساله دانشجو باشد، به شرطی که اسامی دانشجو، تیم راهنما در ثبت اختراع ذکر شده باشد می تواند به جای مقاله علمی پژوهشی و ثبت اختراع خارجی معتبر و مورد تأیید معاونت پژوهشی دانشگاه، می تواند جایگزین مقاله ISI گردد.

3. اسامی تیم راهنما باید در مقاله (مقالات) منظور شده باشد. در این مقالات نام دانشجو و یکی از اساتید راهنما باید به عنوان نویسندگان اول یا دوم بوده و یکی از اساتید راهنما باید به عنوان نویسنده مسئول باشد. همچنین نویسندگان این مقالات باید فقط دانشجو، اساتید راهنما و مشاور رساله باشند.

تبصره: در مقالاتی که در دوره فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت خارج از کشور ثبت یا پذیرش شده، اضافه کردن نام استاد خارجی فرصت در مقالات بلامانع می باشد. همچنین در مورد مقالاتی که مؤلف/مؤلفین از دو آدرس استفاده می کنند، ذکر نام دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل ضرورت دارد.

4. اعتبار علمی مقالات و نیز مستخرج بودن آن از رساله باید به تأیید شورای گروه آموزشی برسد.

5. دفاع از رساله حداقل 2 نیمسال پس از تصویب موضوع در شورای دانشکده به شرطی که حداقل سنوات تحصیلی سه سال رعایت گردد. قابل انجام است.

6. پس از درخواست دانشجو و تأیید اساتید راهنما برای برگزاری جلسه دفاع، موضوع در شورای آموزشی گروه مطرح و پس از تأیید شورای گروه، جلسه پیش دفاع با حضور داوران داخلی (و داور خارجی در صورت امکان) و نماینده تحصیلات تکمیلی برگزار می گردد. در صورت بلامانع بودن برگزاری جلسه دفاع نهایی، با انجام اصلاحات مد نظر داوران در جلسه پیش دفاع و تأیید آن، موضوع در شورای آموزشی گروه مطرح و مجوز برگزاری جلسه دفاع نهایی صادر می گردد.

7. به منظور داوری رساله، دانشجو می‌بایست حداقل سه هفته قبل از برگزاری جلسه دفاع، نسخ رساله را برای داوران مربوط ارسال گردد.

8. جلسه دفاع با حضور اساتید راهنما، داوران داخلی و خارجی و نیز نماینده تحصیلات تکمیلی برگزار و در صورت تایید رساله، دانشجو دو ماه برای انجام اصلاحات لازم فرصت خواهد داشت. پس از اتمام این فرصت، بازای هر ماه نیم نمره از ارزیابی دانشجو کسر خواهد شد. چنانچه رساله توسط داوران مردود اعلام گردد با تأیید هیات داوران حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیات داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره: فرصت مورد اشاره در بند 8 فقط یک بار خواهد بود چنانچه دفاع دوم دانشجو نیز مردود اعلام گردد، دانشجو احراج و در صورت درخواست وی گواهی دروس گذارنده شده به وی داده خواهد شد